

DAILININKAS ALBERTAS STEPANKA

Leokadija Vaitiekaitienė

Dailininkas Albertas Stepanka gimė 1920 m. lapkričio 22 d. Panevėžyje.

Baigęs 1-ąją vidurinę mokyklą (dabar J. Balčikonio gimnazija), įstojo į Vilniaus valstybinio dailės instituto dekoracijos skyrių, kurį baigė 1951 m. ir buvo paskirtas į Panevėžio dramos teatrą vyriausiuoju dailininku.

Per dvylika darbo teatre metų A. Stepanka apipavidalino daugiau kaip penkiasdešimtį spektaklių. Scenografijas kūrė keletui spektaklių Kauno dramos bei Kauno muzikiniame teatruose. Profesinė veikla buvo įvertinta tuometinių TSRS ir LTSR Kultūros ministerijų garbės raštais.

1956 m. prie Kultūros namų A. Stepanka įkūrė dailės studiją, kuri vėliau išaugo į garsiąją dailės studiją "Spektras". Ja lankė moksleiviai bei dailininkai mėgėjai. Kai kurie iš jų tolesnį savo gyvenimą susiejo su menu. 1960 metais studijos nariai dalyvavo ir buvo gerai įvertinti parodose Vilniuje ir Maskvoje. Jų vadovas A. Stepanka apdovanotas LTSR meno saviveiklos žymūno ženklu, vėliau – LTSR Kultūros žymūno ženklu.

1966 m. A. Stepanka su žmona Julija įkūrė lėlių teatro trupę, kuri 1972 m. gavo liaudies teatro vardą. Vėliau pavadinta Kaukių teatru. Trisdešimt trejus kūrybos metus atidavęs Kaukių teatrui A. Stepanka buvo ir jo siela. Jis kurdavo spektakliams dekoracijas ir kaukes, žmona Julija režisuodavo, vaidindavo moksleiviai. Sukurta per 40 spektaklių, kurie buvo parodyti ne tik Panevėžio žiūrovams, bet ir Vilniaus, Talino, Bucharos, Samarkando. Teatras gastroliavo Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje, Korėjoje, Vokietijoje, Vengrijoje.

A.Stepanka buvo labai spalvinga , įdomi asmenybė. Pažinojusieji prisimena jį nuoširdų, linksmą, energingą, pokštaujantį, dažnai nenuspėjamą. Jo kūryba tokia pat įvairiapusė. Be scenografijų spektakliams, liejo akvarele, tapė, kalinėjo akmenis, buvo “pamišęs” dėl kaukių – vaidybinių, dekoratyvinių. A.Stepankos pagamintų lėlių yra įsigiję net kelių Europos šalių muziejai.

Albertas Stepanka 1969 – 1972 metais buvo renkamas Lietuvos meno draugijos Panevėžio skyriaus atsakinguoju sekretorium, nuo 1974-ų buvo “UNIMA” tarptautinės organizacijos, vienijančios viso pasaulio lėlių teatrus, nariu.

Mirė Albertas Stepanka 1998 m. gegužės 10 d. Palaidotas Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros kapinėse Ramygalos gatvėje.

Su žmona ir bendražyge - aktore Julija Blėdyte - Stepankiene užaugino dvi dukras: Lilė – Kauno dramos teatro aktorė, Diana – režisierė.